

Lausunto ammattikorkeakoulu-uudistukseen liittyvästä hallituksen esityksestä (1.10.2012)

Toimitettu vastaamalla sähköiseen kysymyspohjaan 26.10.2012

Lausunnon antaja/Givare av utlåtande *

Sivistystyönantajat ry

Lisätiedot

Johtava asiantuntija Minna-Marika Lindström

S-posti

minna-marika.lindstrom@sivistystyonantajat.fi

2. Ammattikorkeakoululain 6 §:n kriteerit toimiluvan myöntämiseen/Kriterierna för beviljande av tillstånd enligt 6 § i yrkeshögskolelagen

Sivistystyönantajat ry näkee, että uudistuksessa tulee pitää kiinni siitä päämäärästä, joka Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa on linjattu. Vielä hallituksen iltakoulu 16.11.2011 linjasi, että ammattikorkeakoulut ovat jatkossa osakeyhtiöitä ja siten itsenäisiä oikeushenkilöitä, joiden toiminta perustuu valtion rahoitukseen. Nyt uudistus etenee vaiheittain, mutta uudistuksen lopulliset tavoitteet toimenpiteineen ja aikatauluineen tulee kirjata hallituksen esitykseen tässä vaiheessa. Alkuperäisistä tavoitteista tulee pitää kiinni.

Uudistuksen tässä vaiheessa kriteerit täyttävän ja vakinaisen toimiluvan saavat ammattikorkeakoulut tulee kirjata lakiin. Vaiheittain etenemisen ei tule johtaa siihen, että kaikki ammattikorkeakoulut ovat jatkuvassa luvanhakemisprosessissa. Määräaikaisen luvan saaneet voivat hakea vakinaista toimilupaa uudistuksen toisessa vaiheessa.

Sivistystyönantajat ry pitää tärkeänä, että ammattikorkeakoulu-uudistuksen toteuttamisella ei ole suoraan tai välillisesti vaikutuksia muiden koulutusasteiden opetuksen – ja koulutuksen järjestäjiin ja / tai näiden rahoitukseen. Jos uudistus toteutetaan valtion ja kuntien välisessä suhteessa kustannusneutraalisti, tulee sen tapahtua valtionvarainministeriön hallinnoiman kunnan peruspalvelujen valtionosuuden piirissä.

3. Ammattikorkeakoululain 7 §:n koulutusvastuun määritelmä ja tutkintokohtaisen koulutusvastuun tarkentaminen ko. säännöksen perusteluteksteissä esitetyllä tavalla/Preciseringarna av hur utbildningsansvaret bestäms samt av examensspecifikt utbildningsansvar enligt 7 § i yrkeshögskolelagen på det sätt som anges i motiven till ifrågavarande bestämmelse

-

4. Toimiluvassa määrättävän koulutustehtävän sisältö (koulutusvastuu, ylempi amk-tutkinto, ammatillinen opettajankoulutus, opetus- ja

tutkintokielet)/Innehållet i den utbildningsuppgift som bestäms i tillståndet (utbildningsansvar, högre yh-examen, yrkespedagogisk lärarutbildning, undervisnings- och examensspråk)

-

5. Koulutusohjelmapäätöksistä luopuminen/Slopande av besluten om utbildningsprogram

-

6. Ammatillista opettajankoulutusta koskevan lain kumoaminen ja siihen sisältyvien säännösten siirtäminen tarpeellisin osin ammattikorkeakoululakiin/Upphävande av lagen om yrkespedagogisk lärarutbildning samt överförande av bestämmelserna i denna lag till den del det behövs till yrkeshögskolelagen

Sivistystyönantajat ry näkee, että asia selkeyttää ammattikorkeakoulujen roolia.

7. Amk-lain siirtymäsäännöksessä määriteltävä määräaikaisen toimiluvan voimassaoloaika/Yh-lagens övergångsbestämmelse som föreskriver hur länge tillstånd på viss tid gäller

Sivistystyönantajat ry esittää, että määräaikaisen toimiluvan voimassaoloaika tulee olla riittävän pitkä siten, että toimintoja voidaan muuttaa / siirtää / ajaa alas huomioiden ammattikorkeakoulun kaikki sitoumukset ja vastuut. Määräaikaisen luvan pituudessa tulee huomioida juuri kyseisen ammattikorkeakoulun tilanteen erityispiirteet.

8. Kysymykset koskien opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamista/Frågor gällande en ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

- Palveleeko esitetty malli ammattikorkeakoulu-uudistukselle asetettuja tavoitteita ja tulevatko ammattikorkeakoulun eri tehtävät mallissa riittävällä tavalla esille?/Tjänar den föreslagna modellen målen för reformen av yrkeshögskolorna och framgår yrkeshögskolans olika uppgifter tillräckligt klart av modellen?

Uudistuksessa on tarkoitus siirtää kokonaan valtionrahoitukseen, mikä ei kuitenkaan ole toteutumassa uudistuksen tässä vaiheessa. Tavoitteesta tulee kuitenkin pysyä. Sivistystyönantajat ry näkee haasteellisena siirtymisen välivaiheessa uuteen rahoitusmalliin. Siihen tuleekin siirtää vasta, kun uudistus toteutetaan kokonaisuudessaan (valtion rahoitus ja osakeyhtiömuoto). Nyt esitettyä mallia jouduttaneen uudistuksen toteutuessa vielä muokkaamaan.

Uuden rahoitusmallin vaikutuksien arviointi on ollut hankalaa ilman (numeerisia) tietoja mallin todellisista vaikutuksista / mahdollisista koelaskelmista. Asian vaikeutta on lisännyt

samaan aikaan ammattikorkeakouluihin kohdistuvat leikkaukset ja niiden vaikutusten arviointi.

- Ovatko esitetyt koulutuksen ja tk-toiminnan suhteelliset osuudet tarkoituksenmukaiset?/Är den föreslagna andelen utbildning respektive forskning och utveckling ändamålsenliga?

Sivistystyönantajat ry näkee, että rahoitusmallia on kehitetty oikeaan suuntaan ja että suhde 85%-15% on hyväksyttävissä. Strategiarahoitus jää mallissa edelleen kovin pieneksi. Lopullisessa mallissa strategiarahoituksen osuus saattaa muuttua, mikä vaikuttaa myös koulutuksen ja tk-toiminnan osuuksiin.

- Mittaavatko koulutusta koskevat indikaattorit riittävällä tavalla ammattikorkeakoulujen koulutusta koskevaa toimintaa ja ovatko niiden keskinäiset painotukset tarkoituksenmukaisia?/Måter utbildningsindikatorerna tillräckligt väl den verksamhet som bedrivs vid yrkeshögskolorna och är den relativa tyngd de tillmäts i förhållande till varandra ändamålsenlig?

Sivistystyönantajat ry näkee, että käytettyjen indikaattoreiden määrän tulee olla rajallinen ja niitä ei tule tässä vaiheessa lisätä. Indikaattoreiden tulee aina olla objektiivisesti mitattavissa ja niiden tulee olla sellaisia, joihin ammattikorkeakoulu voi itse toiminnallaan vaikuttaa.

Indikaattori, joka mittaa 55 op suorittaneiden määrää, saattaa olla haaste aikuiskoulutuksen osalta.

Mittaristossa ei ole huomioitu aikuisten erikoistumisopintoja.

Valmistuneiden työllistyneiden määrää mittaava mittari on tärkeä. Se saattaa kuitenkin sisältää elementtejä, joihin ammattikorkeakoulu ei itse voi vaikuttaa. Jos esimerkiksi valmistunut työllistyy muualle kuin Suomeen, se ei saisi olla rangaistus korkeakoululle.

- Mittaavatko tutkimus- ja kehitystyötä koskevat indikaattorit riittävällä tavalla ammattikorkeakoulujen tk-toimintaa ja ovatko niiden keskinäiset painotukset tarkoituksenmukaisia?/Måter forsknings- och utvecklingsindikatorerna tillräckligt väl den forskning och utveckling som bedrivs vid yrkeshögskolorna och är den relativa tyngd de tillmäts i förhållande till varandra ändamålsenlig?

Ulkopuolisen tk-toiminnan rahoituksen osuus ja julkaisujen yms. yhteenlaskettu osuus ei tule olla alle 6 %.

Jos maksullinen palvelutoiminta halutaan ylipäättään pitää mallissa, se tarvitsee tarkan ohjeistuksen. Indikaattorina se saattaa olla haasteellinen myös nykyisten erilaisten toimintatapojen vuoksi.

Ehdotettu ylempien ammattikorkeakoulututkintojen 4 % osuus rahoituksesta on kannatettava.

9. Täydennykset ja korjaukset yleisperusteluihin/Kompletteringar och korrigeringar som hänför sig till den allmänna motiveringen

Sivistystyönantajat ry viittaa vastaukseen nro 2.

10. Täydennykset ja korjaukset yksityiskohtaisiin perusteluihin/Kompletteringar och korrigeringar som hänför sig till detaljmotiveringen

-

11. Muut mahdolliset kommentit/Övriga kommentarer

-